

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103

Onder redactie van Prof. Dr V. Hepp, Dr K. Schilder, Dr C. Tazelaar en Dr J. Waterink

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr J. van Andel, 's-Gravenhage; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr Joh. C. Breeu, Amsterdam; Dr A. K. Fernhout, Vreeland; Prof. Dr F. W. Groenheide, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr L. A. Koopmans, Amsterdam; Dr J. G. Kunst, Arnhem; Dr G. R. Kuiper, 's-Gravenhage; Dr H. W. Laman, Assen; Dr G. Lindeboom, Amsterdam; Dr S. O. Loe, 's-Gravenhage; Dr J. W. Marmelstein, Amsterdam; Dr F. C. Meester, Rotterdam; Dr J. C. Rullmann, Utrecht; Dr J. Thijss, Meppel; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Dr D. H. Th. Vollenhoven, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielenga, Hoofddorp; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Adres der Redactie:
Prof. Dr V. HEPP, Van Breestraat 14, Amsterdam.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes
Tel. No. 58 — Postrekening No. 33000

Abonnement: f1.25 per drie maanden bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland en Ned-Indië f7.50 per jaar.
Advertenties: 25 ct p. regel. — Losse nummers f0.15.

INLEIDING: Openingswoord v. d. Voorz. der Ver. v. Pred. v. d. Geref. Kerken in Nederland, uitgesproken 7 April 1926. — Uit de Schrift: Oude Voorpraak daarbinnen (Rom. 8:26 en 27). — Kerkelijk Leven: Mag niet een verbeterde Bijbelvertaling langer godraai? XVI. Tweeëntwintigste eeuw? „De kwestie“ in India. Voorlichting. De spin. — Pop. Wetensch. Schetsen: Over den Satan. Literatuur en Kunst: „Helmut Hartmann“. — Uit de Buitenlandse Kerken: Persoonlijken. — Perschoon. Boekbespreking. — Kerknieuws.

OPENINGSWOORD

van den Voorzitter der Vereeniging van Predikanten van de Geref. Kerken in Nederland, uitgesproken 7 April 1926.

Waarde Medebroeders in de Heilige Bediening, Het zijn wel ernstige tijden, waarin we thans samenkomen op onze jaarlijksche vergadering te Utrecht. Als ik dat nitspreek, dan weet ge, dat dit niet een gemeenplaats is geworden, zooals enkele jaren geleden het „vanwege den nood der tijden“ meer dan eens op de lippen bestorven lag, maar dat zorg en weemoed mij dit woord naar de lippen drongen. 1926 is nog niet oud, toch werden reeds verscheiden uit onzen kring weggenomen. We mogen hier alleen afzonderlijk hun gedenken, die Dienaar des Woords hier ter plaatse en trouw bezoeker van onze vergaderingen, onder zoo tragische omstandigheden, in den Dienst onzer kerken van ons werd weggenomen. Maar er zijn erger dingen geschied. Ja we treuren over hen, die misschien nog niet als emeriti, toch als bene meriti tot den Koning der kerk gingen om Hem in heerlijkheid te aanschouwen. Treuren we niet meer om de breuk, die onder ons is geslagen? De scheuring is het geworden, en al kunnen we den omvang nog niet overzien, we weten, dat niet meer allen, die een vorig jaar met ons gingen, aan onze zijde staan.

Ge zult niet van mij verwachten, dat ik over de kwestie zelf, over de Asser Synode veel tot u spreek. Te minder, omdat het onderwerp afzonderlijk aan de orde zal komen. Maar wel veroorloof ik me er u op te wijzen, dat uit alles, wat is gebeurd, tot ons stemmen uitgaan.

Er is in de laatste jaren heel wat onder ons veranderd. Wie als hij, die tot u spreekt, zelf den middelbaren leeftijd heeft bereikt en zich een oogenblik verplaatst naar zijn eigen studententijd, moet wel tot de slotsom komen, dat de student van een vijftienwintig jaar geleden toch anders waren dan die van nu. Ik beweer niet, dat toen alles licht, nu alles schaduw is. Integendeel, ik meen, dat er dingen zijn, waarin het heden door ieder boven het verleden moet worden gesteld. Maar er is ook een verschil, dat ik betreurt. Wij volgden met warmte onze leermeesters, hadden liefde voor de school, waar we studeerden, verdiepten ons voor alles in de onvervalsche Gereformeerde theologie. Nu vergeet ik niet, dat de grootheid van hen, die ons voorgingen, het volgen gemakkelijk maakte. Evenmin, dat de positie van onze hoogeschole in meening opzicht die was van in den druk verkeerren, waardoor vanzelf de studenten zich meer aangevoel gevoelden om voor haar te strijden. Maar wat de hoofzaak is, de Gereformeerde theologie: ik beweer niet, dat de jongeren haar niet liefhielden, maar ik meen, dat ze haar te weinig bestudeerden. Het spreekt vanzelf, dat een Dienaar des Woords kennis moet nemen van de verschijnselen, de richtingen van zijn tijd, hij mag de ethische geschriften, om die nu maar met name te noemen, niet ongelezen laten. Maar wat is voor hem de hoofzaak, wat is zijn dagelijksch voedsel. Dan antwoord ik, in het Woord Gods zal in de eerste plaats komen de Gereformeerde theologie.

In dit opzicht is er wel iets ten kwade veranderd. Men moge het dwaas vinden, zooals het vroeger wel geweest is, dat op de boekenveilingen de boeken van Dr Kuiper niet aan niet-gestverwanten werden gegund en wat in iederen boekenwinkel te koop lag, werd opgejaagd tot een prijs, die het nieuwe nabij kwam, de waarde waarvoor nu de boeken van onze uitnemendste theolo-

logen worden gegund, is in overeenstemming met het feit, dat in de boekenkast van meer dan een Gereformeerde theoloog van thans, de oude leidslieden niet meer zijn vertegenwoordigd.

Er is nog een ongeluk in onzen tijd, de conferentie-woede. Een conferentie kan gezellig zijn op zijn tijd. Maar het nut van zulke samenkomsten trek ik steeds meer in twijfel. Er ontstaat een „conferentie-geest“. Niet meer studeeren, maar over alles en nog wat zoo'n beetje redeneren. Heel gewichtig doen en bij alles van diepe problemen spreken, die er inderdaad soms zijn, maar van niets op de hoogte. De studeerkamer veranderd in conferentie-oor. Praten en nog eens praten, en nooit verder komen. Ik zeg deze dingen waarlijk niet om u een tegenzin in onze samenkomsten te doen krijgen. Trouwens een conferentie zijn ze niet, toch zou ik u willen waarschuwen, laten we er geen conferentie van maken, later we niet meedoen met een mode, die verkeerd dreigt te worden, doch blijven bij het niet bespreken van onderwerpen dan na ernstige studie.

Eerstige studie men van de Gereformeerde theologie.

Ge moet het me niet ongeluk vinden, als ik u allen daartoe oproep. Het komt me voor, dat we dit in de eerste plaats noodig hebben. We behoeven ons eigen vaderland niet te verachten, we mogen dankbaar zijn voor het vele, dat God ons schonk. Toch noopt het tot beschaming, dat in het buitenland de bestudeering van de oude Gereformeerde theologen meer en meer naar voren komt, terwijl in het van ouds Gereformeerde Nederland die studie merkbaar is verflauwd. Is het geen teken des tijds, dat onder de leiding van een Zwitsersche theoloog een goedkope bloemlezing uit de werken van Calvijn bezig is te München te verschijnen?

Broeders, we willen den Koning dienen in ons heerlijk ambt, we begeeren het te doen als Gereformeerde Dieneren des Woords. Zulk een predikant behoort ook een deel van zijn tijd op de studeerkamer te vertoeven, niet alleen om daar preeken te maken, maar om er te graven, te onderzoeken. Laat ons het nieuwe niet veronachtzamen, maar laat ons ook het oude niet vergeten. We hebben dat noodig in onze dagen. Dan zullen we zien, dat, zij het onder ietwat anderen vorm, de strijd van heden ook vroeger is gestreden en uit het oude tughuis kunnen we ons wapenen halen tot den kamp. Wie onze oude theologen niet bezit, schaffe ze aan, wie ze in de kast liet staan, neme ze van de plank.

Met dit korte inleidend woord wil ik u namens het bestuur onzer vereeniging hartelijk welkom heeten. De Heere sterke ons in den strijd en Hij gebruike daartoe ook deze onze vergadering. Hij geve ons in aangename stemming bijeen te zijn. Laat de ernst in ons midden zijn, de gezelligheid behoeft er niet minder om te wezen. Het stemt tot vreugde, dat gij weer uit alle deelen van ons land in groote getale zijt opgekomen. Namens ons Bestuur wensch ik u toe, dat ge straks van hier gaande, weten moogt, dat de reis niet vruchteloos was. We willen in de kracht des Heeren hier samen zijn om elkander te helpen. En God van den hemel, die doe het ons gelukken!

UIT DE SCHRIFT.

Onze Voorspraak daarbinnen.

En dergelike komt ook de Geest onze zwakheden mede te hulp; want wij weten niet, wat wij bidden zullen gelijk het behoort, maar de Geest zelf leidt voor ons met onuitspreklijke zachtzamen.

En die de herten doorzoekt, weet, welke de meening des Geestes zij, dewijl Hij naar God voor de heiligen bidt.

Rom. 8:26 en 27.

Moet gij u niet overgelukkig voelen, o mijn ziel? Gij hebt een Voorspraak daarbinnen, Jezus Christus den Rechtvaardige.

Doeh gij hebt ook een Voorspraak daarbinnen, den Geest der genade en der geboden.

Gewis, gij moet u wel schrikkelijk vergrepen hebben, dat gij voortdurend Advokaten noodig hebt. Maar hoe veilig ook, dat gij zulke Advokaten hebt.

Met Hen kunt gij, al klagen Satan en al zijn demonen u aan, al wijzen alle wereldlingen op uw smetten en vlekken en rimpels en zwartheid, al schreien al uw zonden wild en woest ten hemel, uw op-zichzelf zoo hopeloze zaak nooit verliezen.

Uw Voorspraak daarbinnen wendt het oordeel, dat van oogenblik tot oogenblik over u moest worden uitgesproken af en doet u verzuimd van adem juichen. Er is voor mij geen verdorvenis. Want... ik ben in Christus Jezus.

En uw Voorspraak daarbinnen?

O, wat doet Hij niet voor u!

Het valt niet op te noemen.

Om u slechts iets te herinneren.

Gij ziet uzelf zwart, zwaar zwart. Gij verlangt te worden witter dan sneeuw. Ik zal er mijn God om vragen, zoo neemt gij u voor. En... het is of uw instrument, de tong, weigert, verlamd is. Gij kunt niet...

Gij hebt uw God laten waarschuwen. Gij histerdet niet. Gij hebt Hem smaadheid aangedaan. Gij moet roepen: vergeef, vergeef mijn bloedschuld toch. En gij wilt niet.

En zie, nu komt de Geest.

Hij leert u, die niet kunt of die niet wilt, bidden. Schuchter bidden soms.

Kermend bidden ook wel.

Risicand bidden evenzeer een enkele maal.

Deed de Geest, mijn ziel, niet meer dan u leeren bidden, het ware al zoo veel!

Maar omdat Hij u leert bidden is Hij uw Voorspraak nog niet.

Hij leidt ook zelf.

Hij leidt niet alleen door de geloovigen, maar ook in de geloovigen en voor de geloovigen.

Paulus zegt dan ook, dat Hij voor de heiligen bidt.

Hij is daarin uw Plaatsvervanger.

En is uw gebed het voornaamste stuk der dankbaarheid, zoo is de Geest uw Plaatsvervanger in de dankbaarheid.

Voor heiligen, het beteekent dan ook niet: ten behoeve of ten gunste, maar in de plaats van heiligen.

Ziel, zalig zoo gij zoeken moogt Gods vriendelijk aangezicht in het gebed.

De spanning daarbinnen maakt plaats voor ontspanning.

De inkramping voor uitzetting.

Het gebed geeft u lucht.

Maar overschat uw gebed toch nooit.

Want hoor de kritiek van den apostel en trek het u aan: gij weet niet gepast te bidden.

Uw bidden blijft altijd ver beneden uw grooten nood.

Ew bidden komt, al verkeert gij in uw heiligsten toestand, altijd uit een veel te hoog hart.

Uw bidden mist altijd nog te zeer het waarmerk der dankbaarheid: het bekommert zijn niet om uzelf, maar om Gods eer.

Uw bidden is brabbelen.

Kan dat uw Vader in den hemel behagen?

Kan dat uw Brudegom ten liefhebbed zijn?

Kan ik daarmee mijn Vader, mijn Heiland tegenreden? zucht gij.

Maar dan troost u de Geest: Ik kom u daarin reeds lang te hulp.

Al verneemt gij het niet, al zijt gij er geheel onkundig van: er is geen moment in uw leven, dat Ik in uw plaats niet naar God, d.i. overeenkomstig Zijn wil, voor u bid.

O ziel, is 't niet handoentlijk?

Gij vloekt God door uw zonde, maar... de Geest bidt.

Gij klaagt over biddeloosheid, maar... de Geest bidt.

Gij antwoordt Jezus niet op Zijn kloppen, maar... de Geest bidt.

Gij durft tot uw Vader niet naderen, maar... de Geest bidt.

En gij, als gij bidden wilt, dan stottert gij, maar... de Geest bidt.

Of gij, als gij bidden wilt, dan praat gij met woorden, maar... de Geest bidt.

Hij volbrengt, wat van u gevraagd wordt, te bidden zonder ophouden.

En de Vader hoort dat lieflijk geluid.

Wat gij aan de Voorspraak daarbinnen te danken hebt?

Dat gij uit Christus' volheid ontvangt ook genade voor genade.

HEPP.

KERKELIJK LEVEN.

Mag met een verbeterde bijbelvertaling langer gedraald?

XVI.

Sinds de Synode van 1917, waarop de zaak van een herziening der Statenvertaling ter sprake kwam, is er veel veranderd.

Een groot deel van het voorbereidende werk, dat daar noodig werd geacht, is thans geleverd.

Het tekstonderzoek is thans op een rustpunt gekomen.

Andere vertalingen dreigen ook in onze kringen de Statenvertaling te verdringen.

Voorbeelden ter vergelijking van de STV. (= Statenvertaling) met nieuwe vertalingen, welke als voorbereidend werk voor een verbeterde vertaling kunnen dienen.

1. Uit de Psalmen. 2. Uit Jesaja. 3. Uit Jeremia. 4. Uit de Klaagliederen. 5. Uit Habakuk.

Groot was vaak het verschil tusschen Habakuk 3 in onze Stv. (= Statenvertaling) en in de nieuwe vertaling, welke wij aanhaalden.

Doch gelijk wij reeds deden uitkomen kenmerkt niet Habakuk in onzen Statenbijbel zich alleen door een veelszins gebrekkige vertaling.

Zoo goed als alle kleine profeten deelen in dat lot.

En om de reden, welke wij in het vorig nummer opgaven, de kleinste nog het meest.

Gelukkig zijn er al enkele van nauwkeurig exegetisch bewerkt. De vertalingen, daarbij gegeven, dienen zich als voorbeeld van zelf aan.

Drie jaar geleden verscheen er een dissertatie van Dr C. J. Goslinga over de profetie van Nahum. Terrecht werd deze zeer geroemd.

Ook dit werk mag niet in predikantenbibliotheken verscholen blijven, maar behoort ter verbetering van onze vertaling benut.

Wij kiezen ook hiermit eenige stukken.

Wel had een onzer lezers gaarne gezien, dat wij Dr v. Katwijks vertaling van Habakuk in haar geheel hadden opgenomen, omdat zij, die geen Hebreeuwsch verstaan aan zulke dissertaties overigens niets hebben en juist de vertaling het waardevolle uitmaakt.

Maar daarmee zouden wij ons doel voorbij-schieten.

Wij stellen ons in deze artikelen niet voor het materiaal, dat voor een verbeterde vertaling voorradig is, volledig uit te stallen.

Wij wenschen slechts proeven te bieden.

En wel zulke proeven, dat niemand met eenig recht zal kunnen staande houden: de kwestie van een verbeterde Stv. is niet urgent.

Of met den helaas veel gehanteerden „dooddoener“: is nog niet rijp.

Och, dat zij, die altijd weer datzelfde deuntje „nog niet rijp“ zingen, eens zóó rijp werden, dat ze begonnen te begrijpen, hoe die koekeek-één-zang hun, die met het gebod des Konings ernst maken, verdriet.

Dat zij met hun uit puur behoudzucht geboren, altijd en klakkeloos gebruikt „nog niet rijp“ het echt reformatorische werk Gods in de kerk tegenstaant!

Als zij voor verbetering vatbaar zijn, willen wij probeeren hen zóó met bewijzen te bezwaren, dat zij althans op dit punt hun tegenstand moeten opgeven.

In de vertaling van Dr Goslinga brengen wij hier een kleine wijziging aan.

Voor „Heere“ heeft zij steeds „Jahweh“.

Wetenschappelijk is dat in orde.

Maar het is het meerendeel onzer lezers wat onwennig.

Daarom vervangen wij „Jahweh“ weer door „Heere“.

Opdat dit geen struikelblok vorme.

Allereerst wordt dan naast de Stv. de vertaling van Dr Goslinga afgedrukt op Nahum 1:7—14.

7. De Heere is goed. Hij is ter sterkte in den dag der benauwdheid, en Hij kent hen, die op Hem vertrouwen.

8. En met eenen doorgaanden vloed zal Hij haar plantsteden maken, en duisternis zal Zijne vijanden vervolgen.

9. Wat denkt gijlieden tegen den Heere? Hij zal zelf een volheid maken; de benauwdheid zal niet tweemaal oprijzen.

10. Dewijl zij in elkander gevochten zijn als doornen.

en drooken zijn, gelijk zij die gen drooken te zijn, zoo worden zij volkomen verteerd, als een dorre stoppel.

11. Van u is een uitgaan, die kwaad denkt tegen den Heere, een Belials raadman, een bedenker van goddeloosheid.

12. Aldus sprekt de Heere: al zijn zij in volle kracht en groot in aantal, toch zullen ze alzóó weggemaaid worden en vergaan.

13. Maar nu zal ik mijn juk van u breken, en zal uwe handen verscheuren.

14. Doch tegen u heeft de Heere bevelen, dat er van uwen naam niemand meer gezand zal worden; uit het huis uws gods zal ik uitroepen de gesmedene en gegotene beelden; ik zal u daar een graf maken, als gij zult veracht zijn geworden.

15. Doch tegen u verordent de Heere: niet meer zal er gezand worden van uw naam, uit het huis uwer goden zal ik verdelen de gesmedene en gegotene beelden.

16. Ik zal uw graf bereiden, want gij zijt te licht bevonden.

17. Mogen wij ook hier op een paar plaatsen attent maken, waar de vertaling nog al uiteenloopt.

Volgens de Stv. is het in vers 8 de duisternis, welke de vijanden achtervolgt, maar volgens Dr Goslinga is het God, die de vijanden vervolgt en de duisternis in jaagt.

Natuurlijk is het verschil in betekenis hier niet zoo heel groot.

De vertaling van vers 10 heeft het in duidelijkheid van de Stv. gewonnen.

In vs 11 is Belials raadman vervangen door „bedenker van goddeloosheid“. Dit geeft stellig verheldering in verband met het eerste lid van ditzelfde vers. Toch doet zich hier een moeilijkheid voor.

Belial is hier vertaald, terwijl het in 1:15 onvertaald is gelaten. Hierop moet iets gevonden worden, opdat de vertaling zichzelf gelijk blijve.

In vs 12 hebben we weer een geval, waarin de Stv. voor den gewonen bijbellezers onverstaaenbaar is. Men vrage eens iemand, hoe dit verklaard moet worden: „Alzoo zegt de Heere: Zijn zij voorspoedig en alzoo velen, alzoo zullen zij ook geschoeren worden en hij zal doorgaan“. De meeste bijbellezers zullen met een schouderophaling antwoorden. Maar leest men hun voor: „Aldus spreekt de Heere: al zijn zij in volle kracht en groot in aantal, toch zullen ze alzóó weggemaaid worden en vergaan“, dan mogen sommigen met het „alzóó“ nog eenige moeite hebben, als geheel genomen is de tekst openes door de nieuwe vertaling in helder licht gezet.

Zonder belang zijn ook de veranderingen in vers 13 en 14 niet.

Vooraf het slot van vers 14 „want gij zijt te licht bevonden“ beveelt zich boven het „als gij zult veracht geworden zijn“ der Stv. aan.

Nu doet zich echter een andere kwestie op, welke bij een verbeterde bijbelvertaling ook onder de oogen behoort te worden gezien.

De Stv. voegt aan het eerste hoofdstuk nog een vijftiende vers toe, terwijl Dr Goslinga met vers 14 eindigt en wat in de Stv. voorkomt als Hoofdstuk 1:15 maakt tot 2:1.

Hier handelt Dr Goslinga niet op eigen houtje, maar heeft hij de Hebreeuwsche tekstuitgave achter zich.

Gelijk men zal weten, komt in de oorspronkelijke Schrift de indeeling in hoofdstukken en verzen niet voor.

Die is eerst later aangebracht.

Maar ook daarbij deed zich meningsverschil op. Ofschoon er een tamelijk groote eenstemmigheid omtrent deze indeeling heerscht, zijn er toch ook hier varianten.

Welke indeeling de juiste is en of er misschien een gevonden kan worden, die nog korrekter is, zal bij een verbetering der bijbelvertaling een ernstig onderwerp van beraadslaging moeten uitmaken.

De indeeling moet natuurlijk zich richten naar den inhoud der Schrift zelf.

Neemt een profetie of een brief een andere wending, dan is dat de plaats om met een nieuw hoofdstuk te beginnen.

Het mag bekend geacht worden, dat tusschen Romeinen 7 en 8 de scheiding niet conform den gedachtegang van den apostel is en dat het einde van Handelingen 21 „en als er groote stille geworden was, sprak hij hen aan in de Hebreeuwsche taal, zeggende:“ niet bepaald een geschikt slot kan worden genoemd.

Zulke gevallen zijn er meer.

Ook in het onderhavige geval van Nahum, neemt met het woord van den profeet „Ziet op de bergen de voeten van hem, die het goede hooftschap“, de profetie een geheel andere wending; Daarmee moet worden gerekend.

Waar wij echter thans hoofdstuk 2:1—10 in beide vertalingen met elkander vergelijken willen, zullen we, om geen verwarring te stichten, de verzennummers der Stv. behouden.

1. De verstrooier trekt tegen u op; hij zal u vernichten, want hij zal u vernichten, want hij zal u vernichten.

2. Want de Heere heeft de

hoovaardij Jakobs afgewend, gelijk de hoovaardij Israëls; want de ledigmakers hebben ze ledig gemaakt, en zij hebben hunne wijeranken verdroeven.

3. De schelden zijner helden zijn rood gemaakt; de kloeken mannen zijn schrikkenverrig, de wagens zijn in het vuur der fakkelen, ten dage als hij zich bereidt, en de spiesen worden geschud.

4. De wagens razen door de wiken, zij loopen ginds en weder op de straten; hunne gedaanten zijn als der fakkelen; zij loopen door elkander heenen als de bliksem.

5. Hij zal aan zijne voortreffelijken gedenken, doch zij zullen struikelen in hunne tochten; zij zullen haasten naar hunnen muur, als het beschutsel vaardig zal wezen.

6. De poorten der rivieren zullen geopend worden, en het palais zal vernietigen.

7. En Huzab zal gevangen worden; men zal haar heeten voortgaan, en hare maaden zullen haar geleiden, als met eenen storm der duiven, trommelende op hare harten.

8. Nive is wel als een watervijver, van de dagen af dat zij geweest is, doch zij zullen vluchten. Staat, staat! zal men roepen, maar niemand zal ontsien.

9. Rooft zilver, rooft goud; want er is geen einde des voorraads, der heerlijkheid van allerlei gewasmische vaten.

10. Zij is geleid, ja, uitgeleid, uitgeput, en haar hart versmelt, en de knieën schudden, en in al de lendenen is smart, en hun aller aangezichten betrekken, als een pot.

11. Ook hierbij eenige aantekeningen.

Allereerst: hoeveel levendiger is de nieuwe vertaling. Men ziet als het ware den strijd voor zich.

Het begint al met het eerste vers: daar trekt de verdeler tegen u op. Dat geeft onmiddellijk een aanschouwelijke voorstelling.

Hoeveel krachtiger is het Kommando: „zie uit op den weg“ dan het „bezicht den weg“ der Stv. Bij bezichtigen denkt men meer aan een museum, dan aan een stad, die dreigt ingesloten te worden.

Hoeveel beter komt de aard van een bevel tot zijn recht door: „ontwikkel al uw kracht“, dan door: „versterk de kracht zeer!“

Het tweede vers geeft een heel andere lezing. Daar spreekt de Stv. van de „hoovaardij“ en de nieuwe vertaling van de „heerlijkheid“ van Jakob.

Zeker geen gering verschil. Ook heeft de Stv. het over „ledigmakers“. Wat zijn dat? Hoe eenvoudig blijkt de verklaring uit de nieuwe vertaling. Het zijn „roovers“.

Aanzienlijk is het verschil in het derde vers tusschen „de wagens zijn in het vuur der fakkelen“ van de Stv. en „als een vuur is het metaalbeslag der strijdswagens“.

Hoeveel beter begrijpt men „reeds worden de lansen gezwaaaid“ dan „en de spiesen worden geschud“.

Ook vers 4 biedt ruime stof tot vergelijking. „De wagens razen door de wiken“, is vervangen door: „Langs de wegen razen de wagens“. „Zij loopen ginds en weder door de straten“ door: „Zij vliegen in ylende vaart over de vlakten“.

Dat geeft natuurlijk een heel ander aspect. En ieder kan nagaan, dat de nieuwe vertaling een verbetering moet inhouden. Immers, dat strijdswagens door de smalle Oostersche straten razen en ginds en weder loopen, is wel uitgesloten! En ten spijt van zekeren wijlen Ds de Graaf, een zeer populair predikant uit de Hervormde Kerk, die toen de kommandant van de schutterij vroeg, hoe hij zijn troep vond, ten antwoord gaf: „Nahum 2:4“, zal „zij loopen door elkander heenen als de bliksemen“, wel verbeterd moeten worden tot „als bliksemschichten, zoo schieten zij voort“.

In vers 5 wordt het matte „Hij zal aan zijn voortreffelijken gedenken“ verlevendigd tot „Hij ziet vol vertrouwen op zijn edelen“. Ook aan het eind van dit vers vindt men iets dergelijks. „Als het beschutsel vaardig zal wezen“, wordt in den tran der voorstelling overgebracht door „en... opgericht is reeds het stormdak“.

In vers 6 plaatst Dr Goslinga een vraagteken ten bewijze, dat hij van die vertaling niet zeker is. Ook hieraan mag wel even aandacht worden verleend.

Wanneer de Statenvertalers niet zeker waren van hun zaak, maakten zij daarvan eerlijk melding aan den kant. Toen er echter bijbels werden uitgegeven zonder kanttekeningen, de zoogenaamde tekstbijbels, zooals wij die tegenwoordig doorgaans gebruiken, werd daardoor bij velen de meening gewekt, alsof de Statenvertaling op alle punten volkomen vaststaaf. Dat heeft niet weinigen tot een

valseh kon een verbeterden of dat regist is gemerkt.

Vers 7 in de Stv. is gevoerd worden in de nieuwe geheel geest worden“ o. Daar wordt wordt de kantieken van de Staten anders kon vermelden „voorgaaf“.

Dat ligt in En dan stem der ten! Hoe stellingen.

nieuwe ver met duiver Het valt de zin is watervijver doch zij zal ling: „En gelijk, terw delijk Doo Het lijkt v

Ook in e geringe w kregen. Ho woorden: dan het mo geleid, t Als derd- waarvan w lezers mog

1. Wee de ransich vol scheuring is niet op.

2. Er is zweep, en he bidden der paarden stam gans springer.

3. De ruiters zoo het vian als de blikse en zal veel gaten zijn, menigte der is, er zal e behamen; me behamen stre

4. Om der wij der zeer der meesters die met haan kan verkocht slachten met

5. Ziet, de He ren, en Ik z ontdekken li zucht, en Ik a uwe naakthe ninkrijken v zen;

6. En Ik za ren op u w schande mak als eenen sp

7. En het dat allen, d u wogvleden gen? Nive is zal modelijk ben? van wa ters zoeken?

8. Ziet gij de volkrijke rivieren? die water heeft? de zee is; h zee;

9. Mooren, waren hare z een einde; waren tot uw

== Tweeër Niet alle zorgdheid de vraag e wordt ten dikanten, d exogetische behandelin

Gaat he bedenkinge dat hij me instemmen wezen, ter telijk beho de kerkelij over dan te oordeel

Moeten zich toe wijd gesc Wij kun redeneert.